

Migrationsöverdomstolens dom den 20 mars 2014 i mål UM 9643-12

*Migrationsöverdomstolen har i en dom den 20 mars 2014
avslagit ett överklagande från en man som nekats
uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin maka på grund
av att hustruns tillstånd grundas på ett skenäktenskap.*

Bakgrund

Klaganden - LP - ansökte första gången om uppehållstillstånd i Sverige i september 2005 och åberopade då anknytning till MD som var bosatt i Sverige. Ansökan avslogs av Migrationsverket den 20 december 2006 med hänvisningen till att förhållandet mellan LP och MD bedömdes vara ett skenförhållande som ingått uteslutande för att LP skulle beviljas uppehållstillstånd i Sverige. I bedömningen vägdes bl.a. in att LP:s tidigare hustru GP, som är mor till LP:s två barn, sedan makarna skilde sig 2005 ansökte om uppehållstillstånd på grund av anknytning till MD:s före detta make SD. Beslutet överklagades till migrationsdomstolen som avlog överklagandet i april 2007. Migrationsöverdomstolen beslutade i juli samma år att inte bevilja prövningstillstånd. Klaganden ansökte därefter på nytt om uppehållstillstånd till MD varvid Migrationsverket på nytt avlog hans ansökan med samma motivering som tidigare.

I april 2011 ansökte klaganden för tredje gången om bl.a. uppehållstillstånd i Sverige, nu på grund av anknytning till sin tidigare hustru GP som är bosatt här och som han planerade att gifta om sig med. Ansökan avslogs den 22 februari 2012. Som skäl för beslutet anförde Migrationsverket bl.a. att LP och hans hustru GP lämnat sådan information om varandra att förhållandet framstår som seriös. Det förhållandet att LP uppgett att han inte haft något seriöst förhållande sedan ha och GP skilde sig och att GP:s uppgifter rörande SD:s flytt inte stämmer överens med folkbokföringsuppgifterna talade enligt Migrationsverket för att GP:s förhållande med SD inte var seriöst i utlänningslagens mening. GP bedömdes därför att ha fått sitt uppehållstillstånd genom att medvetet lämna oriktiga uppgifter om sitt förhållande till LP och sitt förhållande till SD. Med hänvisning till Utlänningsnämndens avgörande UN 492-05 fann Migrationsverket därför att det skulle vara stötande om LP skulle beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till henne.

I juli 2012 ingick LP och GP äktenskap. I september samma år beviljades GP och hennes barn svenskt medborgarskap.

Migrationsverkets beslut överklagades till migrationsdomstolen som avlog överklagandet.

Migrationsöverdomstolens bedömning

Inledningsvis konstaterar Migrationsöverdomstolen att parterna i målet är överens om att LP och GP ingått ett civilrättsligt giltigt äktenskap och att det är ostridigt att äktenskapet inte är ett skenäktenskap samt att det inte lämnats oriktiga uppgifter eller förtigits omständigheter av betydelse i samband med LP:s nu aktuella ansökan om uppehållstillstånd.

Den första fråga som Migrationsöverdomstolen har att ta ställning till i målet är om oriktiga uppgifter eller omständigheter som medvetet förtigits i anknytningspersonen GP:s eget ärende om uppehållstillstånd medför att uppehållstillstånd på grund av anknytning till henne nu ska vägras LP.

Som utgångspunkt för bedömningen i denna del konstaterar Migrationsöverdomstolen att tillämpliga bestämmelser i familjeåterföreningsdirektivet och utlänningslagen inte innebär att rätten till uppehållstillstånd för maken till en anknytningsperson inte är absolut i den mening att den är utan undantag.

Därefter konstaterar Migrationsöverdomstolen att det numera finns en presumtion för att uppehållstillstånd ska beviljas i de fall då anknytning till make eller maka åberopas med stöd av 5 kap. 3 § utlänningslagen. Utlänningsnämndens avgörande UN 492-05 som såväl Migrationsverket som migrationsdomstolen hänvisat till är inte längre relevant. Bedömningen av om det finns skäl mot att bevilja LP uppehållstillstånd måste ske med utgångspunkt från bestämmelserna i 5 kap. 17 a § utlänningslagen.

Migrationsöverdomstolen konstaterar därefter att det varken av ordalydelsen i 5 kap. 17 a § första stycket 1 utlänningslagen eller av familjeåterföreningsdirektivet framgår när de falska eller vilseledande uppgifterna ska ha lämnats för att tillstånd ska kunna vägras.

Enligt Migrationsöverdomstolens bedömning finns det mot bakgrund av vad som framkommit i utredningen mycket som talar för att GP tillsammans med LP, SD och MD gjort upp en plan som syftar till att GP och LP skulle få uppehållstillstånd i Sverige och att hon i sitt eget ärende om uppehållstillstånd medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller förtigit omständigheter angående sitt förhållande till LP respektive SD, uppgifter som varit av betydelse för att hon skulle beviljas tillståndet.

Migrationsöverdomstolen fäster särskild vikt vid att GP beviljades permanent uppehållstillstånd i oktober 2009 och att enligt hennes egna uppgifter hennes samboförhållande med SD upphörde redan samma år. I juni 2010 folkbokfördes SD på den adress där hans tidigare hustru MD varit folkbokförd sedan några år tillbaka och SD och MD gifte sedan om sig med varandra i oktober 2010.

Att GP:s agerande varit en del av en plan vars mål varit att ge henne och LP möjlighet att på sikt bo i Sverige anser domstolen också framgår tydligt när de ovan nämnda omständigheterna beaktas i ljuset av LP:s eget handlande. Vid två tillfällen 2005 och 2007 ansökte han om uppehållstillstånd och återopade anknytning till MD trots att han numera själv uppgett att han inte haft något seriöst förhållande sedan han skilde sig från GP. Vilket innebär att han medgett att hans påstådda förhållande till MD var ett skenförhållande.

Mot bakgrund härav ansåg Migrationsöverdomstolen att Migrationsverket gjort sannolikt att GP medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller i vart fall förtigit omständigheter som varit av betydelse för att hon själv skulle beviljas uppehållstillstånd och därigenom indirekt för frågan om LP:s uppehållstillstånd.

Migrationsöverdomstolen konstaterar därefter mot bakgrund av att det inte finns någon ovillkorlig rätt till familjeåterförening, varken som en följd av familjeåterföreningsdirektivet eller utlänningslagen eller med hänvisning till artikel 8 i Europakonvention om mänskliga rättigheter och då LP:s övriga levnadsomständigheter och familjeförhållanden inte medför någon annan bedömning att han inte kan beviljas uppehållstillstånd på anknytning till GP. Att GP var svensk medborgare påverkade inte bedömningen.

Nästa fråga som Migrationsöverdomstolen har att ta ställning till är därefter om LP kan beviljas uppehållstillstånd på anknytning till sina barn i Sverige.

I denna del konstaterar Migrationsöverdomstolen först att LP lämnat sitt medgivande till att barnen ska få bosätta sig i Sverige vilket medför att det särskilda beroendeförhållande som förelegat mellan honom och barnen brutits. Det finns därför inte förutsättningar att bevilja honom uppehållstillstånd med stöd av 5 kap 3 a § första stycket 2 utlänningslagen.

Migrationsöverdomstolen konstaterar därefter att LP uppgett att han har för avsikt att bosätta sig tillsammans med sin hustru och sina barn i Sverige om han beviljas uppehållstillstånd varför han inte heller kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap 3 a § första stycket 3 utlänningslagen. Då det inte eller i övrigt föreligger förutsättningar att bevilja LP uppehållstillstånd på anknytning till barnen avslås överklagande.

En ledamot var skiljaktig och ville bevilja LP tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av anknytning till hans maka GP.